

ANTROPOLOGIE

Bij het Centrum Leiden van de Anthropogenetische Vereniging zal een reeks voordrachten worden gehouden betreffende de wetenschap van de erfelijkheid bij de mens. Ook tandartsen, zowel als studenten zijn daarbij welkom.

De reeks is als volgt samengesteld:

maandag 23 oktober: Prof. Dr. J. J. VAN LOCHEM Jr. (Amsterdam)

„Genetische aspecten van bloedgroepenonderzoek”

maandag 27 november: Dr. L. N. WENT (Leiden)

„Biochemische aspecten van de erfelijkheid”

maandag 22 januari 1962: Prof. Dr. S. J. GEERTS (Nijmegen)

„Chromosomen en erfelijkheid”

maandag 26 februari 1962: Prof. Dr. J. H. P. JONXIS (Groningen)

„Diagnostiek van erfelijke aandoeningen op de kinderleeftijd en haar praktische betekenis voor de Nederlandse arts”

maandag 26 maart 1962: Dr. J. J. V. D. WERFF TE BOSCH (Leiden)

„Genetische aspecten van de endocrinologie”

De voordrachten vinden plaats in de collegezaal van gebouw X van het Academisch Ziekenhuis, Leiden om 20 uur precies.

PRAKTIJK-ASSISTENTEN

Men bericht ons dat is opgericht een „Nederlandse Vereniging van Tandarts-assistenten”, onder voorzitterschap van Mej. G. I. KAUFFMAN. Secretaresse is Mej. G. A. BAKKER, Leidsestraat 59, Amsterdam.

Erratum

In het stuk: „Ervaringen met pulpa-overkapping en pulpotomie” geplaatst in het juli-nummer is door een misverstand een zeer storende fout geslopen. De aandachtige lezer zal hebben begrepen dat, waar het woord *pulpectomie* werd gebezigd, dit moet worden gelezen: *pulpotomie*.

BUITENLAND

ZWITSERLAND

SOCIÉTÉ SUISSE D'ODONTO-STOMATOLOGIE 75 JAAR

Ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de S.S.O., dat van 1-4 juni jl. te Basel werd gevierd, is het mei-nummer van het door haar uitgegeven orgaan, de Schweizerische Monatsschrift für Zahnheilkunde, gegroeid tot een fraai uitgevoerde „Festschrift” van indrukwekkende omvang.

In zijn voorwoord brengt de president van deze alomvattende beroepsorganisatie, Prof. Dr. LOUIS J. BAUME, het feit in herinnering dat op 7 maart 1886 te Zürich de

Schweizerische Odontologische Gesellschaft werd opgericht. Reeds twee jaar later, dus in 1888, smaakte de jonge organisatie de voldoening dat door haar toedoen het beroep, dank zij het instellen van een staatsexamen voor tandartsen, op een niveau werd gebracht, gelijkwaardig aan dat van de medische beroepen. Daarmee was aan één van haar voornaamste doelstellingen voldaan.

„Dit snelle succes dwingt heden meer dan ooit onze bewondering af” – aldus BAUME – en hij laat er op volgen: „Sind wir doch gegenwärtig Zeugen einer gewissen Rückwärtsbewegung, die bei kantonalen Volks- und Regierungsentscheiden einzelne Aufgaben des Zahnarztes wieder an ungebildete Pragmatiker übertragen möchte. Durch solche in jeder Demokratie unvermeidliche Rückschläge hat sich aber die Schweizerische Zahnärztesgesellschaft nie entmutigen lassen”. Dit moge de zuster-organisaties in andere democratiën een hart onder de riem steken!

Verder kan de Schweizerische Odontologische Gesellschaft de eer voor zich opeisen dat zij als eerste het recht tot promotie in de tandheekkunde (*doctor medicinae dentariae*) heeft helpen verwezenlijken: in 1914 werd deze mogelijkheid in het kanton Zürich geschapen. Dat al spoedig de overige medische faculteiten van Zwitserland en later ook die van andere Europese landen dit voorbeeld hebben gevolgd, is voor de wetenschappelijke ontwikkeling van het beroep natuurlijk van grote waarde geweest.

In 1933 werd de Schweizerische Odontologische Gesellschaft omgedoopt tot Schweizerische Zahnärztesgesellschaft (Franse benaming: *Société Suisse d'Odontologie*, sinds 1959 *Société Suisse d'Odonto-stomatologie*; Italiaanse benaming: *Società Svizzera di Odontologia e Stomatologia*).

Niet alleen voor de ontwikkeling van de tandheekkundige wetenschap, doch ook voor de bevordering van het onderwijs en de oplossing van sociaal-tandheekkundige problemen heeft de S.S.O. zich bij voortduring ingezet. In het stichtingsjaar van de S.O.G. bestond nog slechts één opleidingsinstituut: de *Ecole dentaire de Genève*. Dit instituut was in 1881 opgericht, en wel als staatsinstelling, destijds een uitzondering in Europa. In 1895 werd het Tandheekkundig Instituut te Zürich geopend, Basel volgde in 1921 en Bern in 1924. Daardoor nam het aantal afgestudeerden geleidelijk toe, althans tot de tweede wereldoorlog. Nadien is echter weer een vrij aanzienlijke daling ingetreden die tot op de huidige dag voortduurt, en dit is – in aanmerking genomen de groei van zowel de dentalmindedness als de bevolking – uiteraard een teleurstellend resultaat.

De sociaal-tandheekkundige vraagstukken die de meeste aandacht van de beroepsorganisatie opeisen zijn de tandheekkundige verzorging van de jeugd, speciaal de schooltandverzorging, de voorlichting van het publiek inzake mondhygiëne en de profylaxe.

Een niet gering aandeel in de verbreiding van wetenschappelijke inzichten heeft sedert ruim 70 jaren het nationale vaktijdschrift. In 1891 werd het opgericht en heette aanvankelijk *Schweizerische Vierteljahrsschrift für Zahnheilkunde*. Op 1 januari 1922 werd door een besluit van het S.S.O.-bestuur de naam veranderd in *Schweizerische Monatsschrift für Zahnheilkunde*, waarin dus de grotere verschijningsfrequentie duidelijk tot uitdrukking kwam. Het is een orgaan dat in Nederlandse tandheekkundige kringen steeds in hoog aanzien heeft gestaan. Voor de Duitse afdeling heeft van 1922 af Prof. Dr. W. HESS zitting in de redactie, sedert 1927 is hij hoofdredacteur. Hij wordt in zijn taak bijgestaan door Dr. A. MAUMARY (Bern). Redacteurs van het Franstalige deel zijn Prof. A. J. HELD (Genève) en CHARLES BONSAK (Bienne).

Het genoemde mei-nummer van de 71e jaargang bevat diverse bijdragen van prominente auteurs, o.a. over de ontwikkeling van de verschillende onderdelen der tandheel-

kunde gedurende de laatste kwart eeuw, ingeleid door een artikel van Prof. Dr. L. J. BAUME over de pionier Alfred GYSI. Ook bevat het een bijdrage van Prof. Dr. HESS betreffende de geschiedenis van het Zwitserse Tijdschrift.

De typografische verzorging van deze bijzondere editie dwingt, zoals trouwens steeds, respect af. Moge de Schweizerische Monatsschrift nog tal van jaren een sieraad onder de internationale vaktijdschriften zijn.

ACHTSTE CONGRES O.R.C.A.

Londen 4-7 juli 1961

Op 4 juli vond de Algemene Vergadering plaats van de European Organisation for Research on Fluorine and Dental Caries Prevention.

Tijdens deze vergadering werd onder meer von Bartheld als O.R.C.A. lid toegelaten.

De O.R.C.A. Rolex-prijzen, die jaarlijks worden toegekend voor de drie beste voordrachten van het voorgaande congres, werden tijdens de plechtige openingszitting uitgereikt aan W. G. PERDOK (Groningen), R. FRANK (Straatsburg) en H. LENZ (Berlijn). Het is de eerste maal dat aan een Nederlander deze prijs wordt toegekend. Voor het verslag van zijn belangrijk onderzoek van organisch materiaal uit tandglazuur met behulp van röntgendiffractie was het een welverdiende onderscheiding.

Het wetenschappelijk deel van het congres werd begonnen met een achttal korte voordrachten over nieuwe onderzoekresultaten, waarbij onder meer ter sprake kwam fluorideanalyse in en het gebruik van gefluorideerd tafelzout, de resultaten van het gebruik van fluoride bevattende tabletten en een onderzoek naar de toxicologie van geringe hoeveelheden fluoride bij de rat.

In de middagzitting werden zes voordrachten gehouden over het eerste hoofdonderwerp van het congres: Biochemie van normaal en carieus glazuur.

DOOF VON BARTHELD (Nederland) werd nader ingegaan op de theorie van de decalcificatie als membraan fenomeen van Donnan. BRAMSTEDT (Duitsland) wees op het belang van de mucopolysacchariden in de glazuurmatrix en de reactie van de zure groepen met calcium waardoor een sterke binding van organisch en anorganisch materiaal tot stand zou komen.

BRUDEVOLD, één van de vele Amerikaanse gasten, sprak over remineralisatie en het neerslaan van kalkzouten uit speeksel in speeksel sediment. Het neerslaan van kalkzouten wordt in vitro aanzienlijk versneld door het toevoegen van 0,2 mg fluoride per liter aan speeksel. JENKINS (Engeland) gaf een voortreffelijk kritisch overzicht van de glazuursamenstelling in verband met de cariës-gevoeligheid.

In de ochtendzitting van 6 juli werd door zes sprekers het woord gevoerd over het tweede hoofd-thema van het congres: Epidemiologie.

Ter sprake kwamen onder meer de problemen van maatstafbepaling en statistiek (WELANDER, Zweden), cariës in eerste molaren na acht jaar drinkwaterfluoridering (RUSSELL, U.S.A.) en tandcariës bij volwassenen (JACKSON, Engeland). BACKER DIRKS (Nederland) besprak de gegevens uit een longitudinale cariësstudie bij kinderen van 9 tot 15 jaar. Afzonderlijk werd nagegaan hoe het cariësverloop was van put- en fissuurcariës, cariës van buccale en proximale vlakken.

Donderdagmiddag en vrijdagochtend waren beschikbaar voor vrije voordrachten. Door een groot aantal sprekers werd het woord gevoerd over vele onderwerpen, variërend van chemisch-technische ervaringen bij de drinkwaterfluoridering in Karl-

Marx-Stadt (LINGELBACH, Duitsland) tot het effect van de voedsel-consistentie op tandcariës bij de rat (KÖNIG, Zwitserland). Speciaal mag vermeld worden het onderzoek van HARTLES (Engeland), volgens hetwelk bij de rat het citraatgehalte van been gereguleerd schijnt te worden door de vitamine D opname. Het effect van een vitamine D deficiëntie op het citraatgehalte kan gedeeltelijk worden gecompenseerd door toediening van extra calcium.

BINDER (Oostenrijk) besprak de ervaringen in Mallnitz, waar een natuurlijk fluoridegehalte van 1,1 – 1,7 ppm voorkomt. Zijn voorbeelden van gevlekt glazuur konden de luisteraars niet overtuigen van de waarheid zijner bevindingen. Door de werkgroep van BRAMSTEDT en NAUJOKS (Duitsland) werd in verschillende voordrachten bericht over hun biochemische onderzoeken van het eerste ochtend-speeksel. Hun wijze van monsternamen van het speeksel gaf aanleiding tot uitvoerige discussies.

Op een tweetal recepties was gelegenheid ook persoonlijke contacten te leggen.

Met een excursie naar Hampton Court en een boottocht op de Theems werd het congres besloten.

Concluderend kan gezegd worden dat een aantal interessante voordrachten beluisterd kon worden. De mogelijkheid voor vrije discussie was steeds ruim aanwezig maar werd niet voldoende benut. Het schijnt moeilijk te zijn zelfs in dit beperkte gezelschap steeds tot een waardevolle gedachtenwisseling te geraken. Gelukkig was buiten de officiële bijeenkomsten voldoende gelegenheid om ook in kleiner gezelschap tot een gesprek te komen, zodat ook dit goed georganiseerde O.R.C.A.-congres zeer wel geslaagd genoemd kan worden.

Als congresstad voor 1962 werd Parijs gekozen, waar het congres in de eerste week van juli zal plaats vinden.

B. HOUWINK

FÉDÉRATION DENTAIRE INTERNATIONALE

In de 49e Jaarvergadering, gehouden van 9–15 juli 1961 te Helsinki, werd tot president gekozen: Dr. JEAN DELIBEROS (Frankrijk), tot vice-president: Prof. P. O. PEDERSEN (Denemarken).

Als onderwerpen van het wetenschappelijk gedeelte noemen wij:

Plaatselijke en algemene verdooving.

Vast brugwerk aan voortanden.

Een uitvoerige discussie werd gewijd aan het probleem der vrouwelijke hulpkrachten. Besloten werd aan dit vraagstuk een speciale zitting te wijden op het F.D.I. Congres te Keulen in 1962. Inleider zal daarbij zijn Dr. H. HILLENBRAND (U.S.A.).

De Miller-prijs werd toegekend aan Dr. H. FRENDELY DEAN (U.S.A.).

De Georges Villain-prijs aan Prof. FR. ACKERMAN (Zwitserland).

De uitreiking dezer onderscheidingen zal tijdens het Congres te Keulen plaats vinden. Verdere bijzonderheden over Helsinki volgen in het oktober-nummer.